

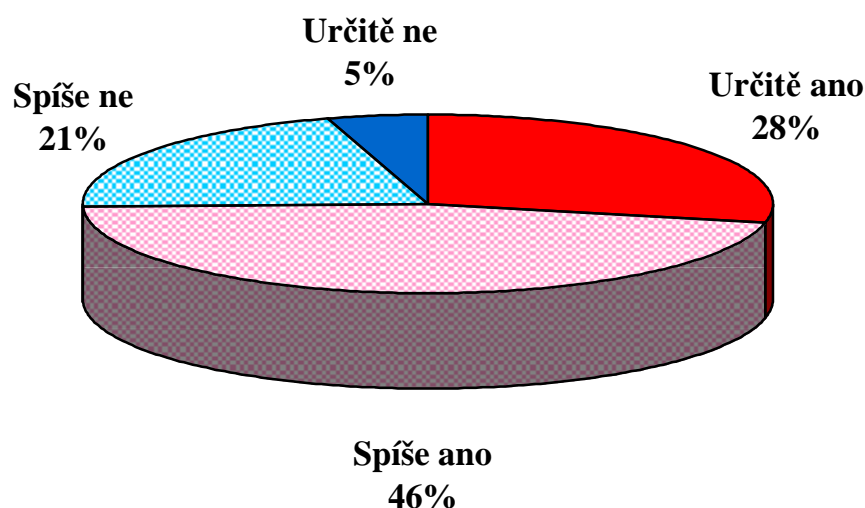
VEŘEJNOST JE PŘESVĚDČENA, ŽE NĚKTERÉ SKUPINY OBYVATEL JSOU NA TRHU PRÁCE TRVALE ZNEVÝHODŇOVÁNY

Týká se to především starších občanů, lidí se zdravotním handicapem, těhotných žen a matek malých dětí. V průběhu čtyř uplynulých let se podíl lidí přesvědčených o existenci znevýhodněných skupin na našem pracovním trhu snížil jen nepatrně. Ženy jsou citlivější na tento druh diskriminace než muži. Citlivě vnímají zejména pracovní diskriminaci žen kvůli těhotenství, mateřství a péči o rodinu.

Citované výsledky pocházejí z výzkumu STEM provedeného na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let, který se uskutečnil ve dnech 1. – 8. dubna 2008. Respondenti byli vybíráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpovídal rozsáhlý soubor 1341 respondentů.

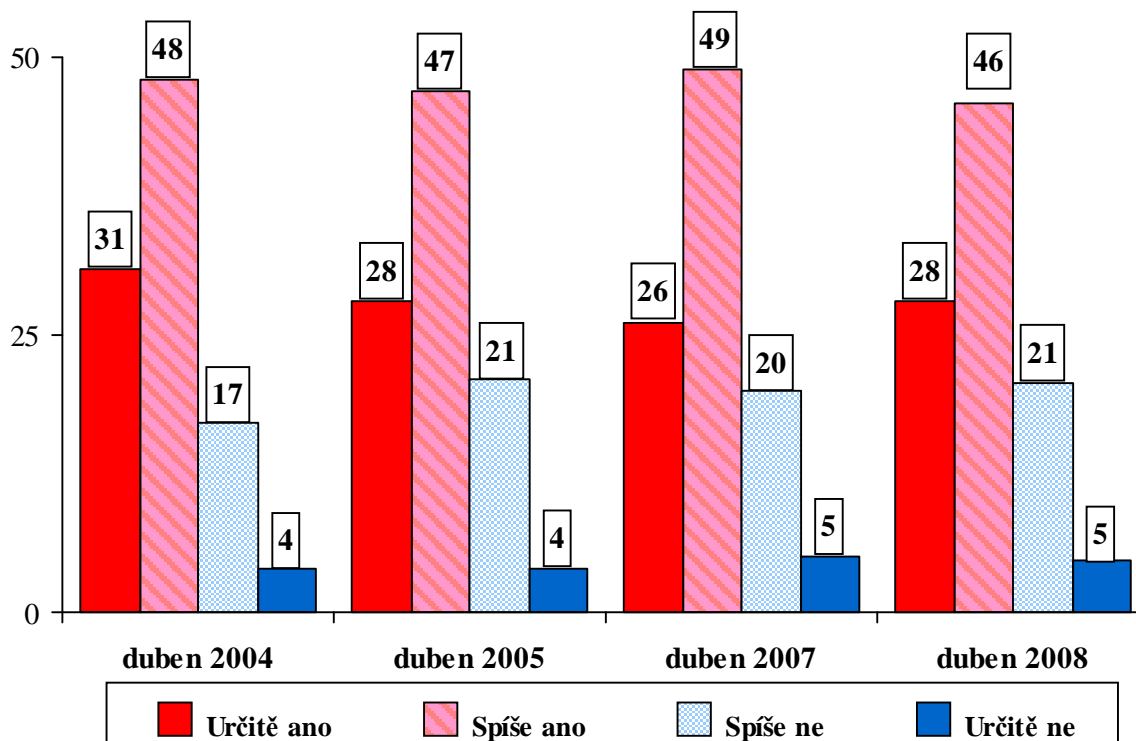
STEM sleduje názory lidí na pracovní diskriminaci od roku 2004. Z výsledků vyplývá, že ačkoliv se podíl lidí s tímto názorem od roku 2004 poněkud snížil (ze 79 % na 74 %), většina se domnívá, že taková diskriminace v České republice stále existuje. Pouze 5 % občanů je jednoznačně přesvědčeno, že k ní nedochází. Realnost tohoto problému si lidé uvědomují bez ohledu na věk, vzdělání, pohlaví a sociální status. Významné rozdíly nebyly zaznamenány ani u občanů s odlišnou politickou orientací, ani u příznivců různých politických stran.

„Myslíte si, že u nás dochází v zaměstnání k diskriminaci některých skupin obyvatel?“

Vývoj názorů na diskriminaci na trhu práce (v %)

Odovědi na otázku: "Myslíte si, že u nás dochází v zaměstnání k diskriminaci některých skupin obyvatel?"

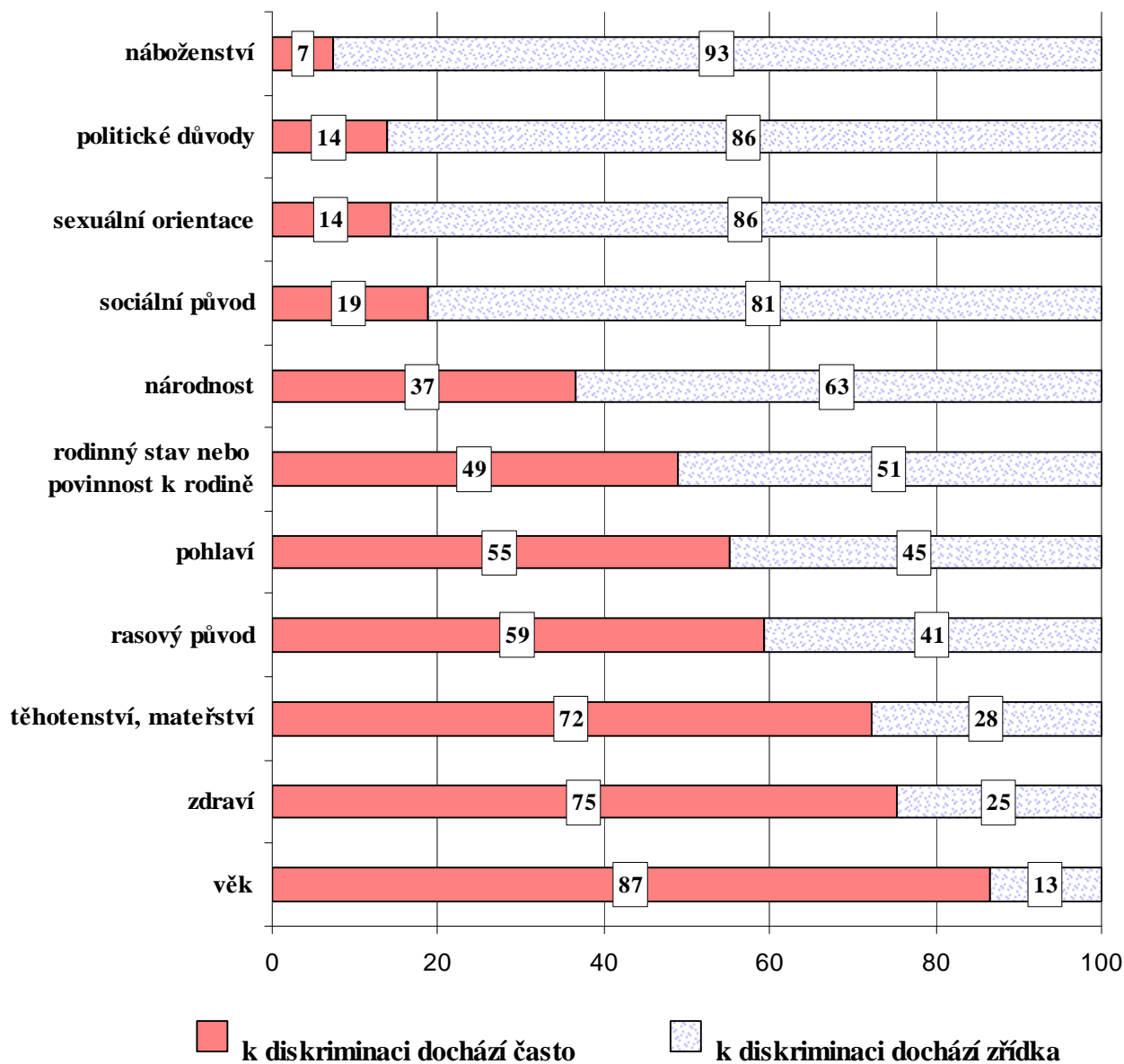

Pramen: STEM, Trendy 4/2004, 1819 respondentů (ve všech výzkumech jde o respondenty starší 18 let), Trendy 4/2005, 1668 respondentů, Trendy 4/2007, 1191 respondentů, Trendy 4/2008, 1341 respondentů

Veřejnost se vyjadřovala k jedenácti různým příčinám diskriminace na trhu práce. Nejčastěji uváděnou příčinou je věk, který jako „velmi častý nebo poměrně častý“ důvod pracovní diskriminace označilo devět z deseti lidí (87 %). Dalšími frekventovanými důvody znevýhodňování v zaměstnání je zdravotní postižení (72 %) a těhotenství a mateřství (75 %). Podle veřejnosti nejsou někteří spoluobčané žádoucími pracovními silami také pro svůj rasový či etnický původ (61 %), pohlaví (56 %) a povinnosti k rodině (49 %). Národnost a státní občanství jsou relativně méně častou příčinou diskriminace v práci – jako důvod jej uvedla jen o něco více než třetina dotazovaných (37 %). U ostatních důvodů (sociální původ, sexuální orientace, politické smýšlení, náboženské přesvědčení) nepřesahují podíly odpovědí „velmi často a poměrně často“ jednu pětinu.

Názory na důvody diskriminace na trhu práce (v %)

"Jak často jsou podle Vašeho názoru u nás lidé diskriminováni na trhu práce z následujících důvodů?"

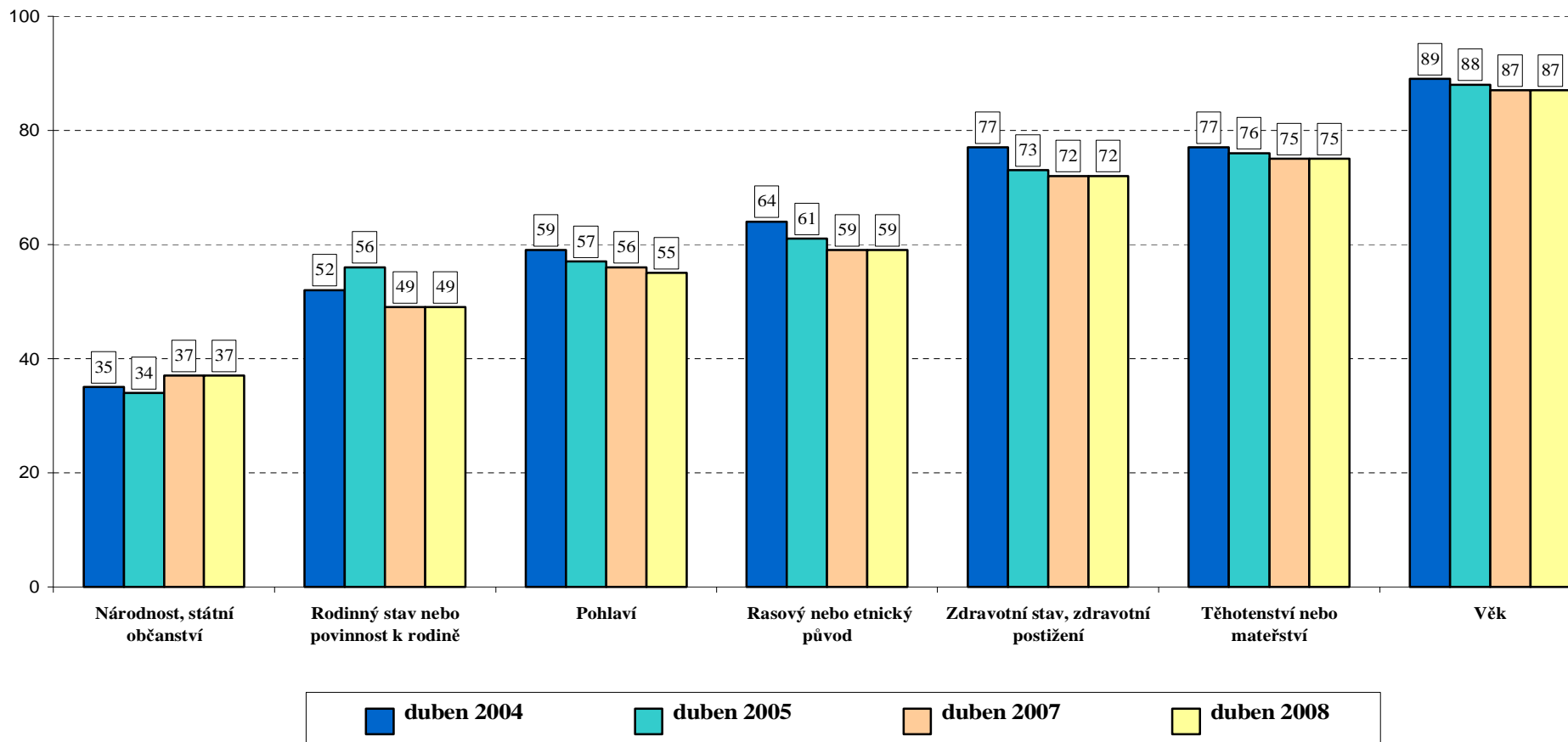
Pramen: STEM, Trendy 4/2008, 1341 respondentů starších 18 let

Změny v názorech veřejnosti na důvody pracovní diskriminace, k nimž došlo od roku 2004, nejsou nijak výrazné. U pěti nejčastěji zmiňovaných důvodů – diskriminace kvůli věku, těhotenství/mateřství, zdravotnímu postihu, rase a pohlaví – se za poslední čtyři roky sice mírně snížil podíl lidí, kteří tyto důvody uvedli, pokles však není tak výrazný, abychom mohli říci, že diskriminace těchto skupin obyvatel z našeho pracovního trhu mizí (viz graf na str. 5).

Ženy vnímají pracovní diskriminaci citlivěji než muži. Častěji než muži uvádějí, že důvodem pracovní diskriminace jsou genderové souvislosti (znevýhodnění kvůli těhotenství a vytížení při péči o děti a rodinu), ale jsou také vnímavější k diskriminaci z důvodů sociálního původu a rasové či etnické příslušnosti (viz graf na str. 6). Zvláště citlivé jsou na znevýhodnění žen na trhu práce ženy v domácnosti či na mateřské dovolené. Lidé z hůře zajištěných rodin vnímají intenzivněji diskriminaci z důvodů sociálního původu a majetkových poměrů. Sympatizanti KSČM a ČSSD se častěji než ostatní domnívají, že důvodem pracovní diskriminace je zdravotní postižení, věk a pohlaví.

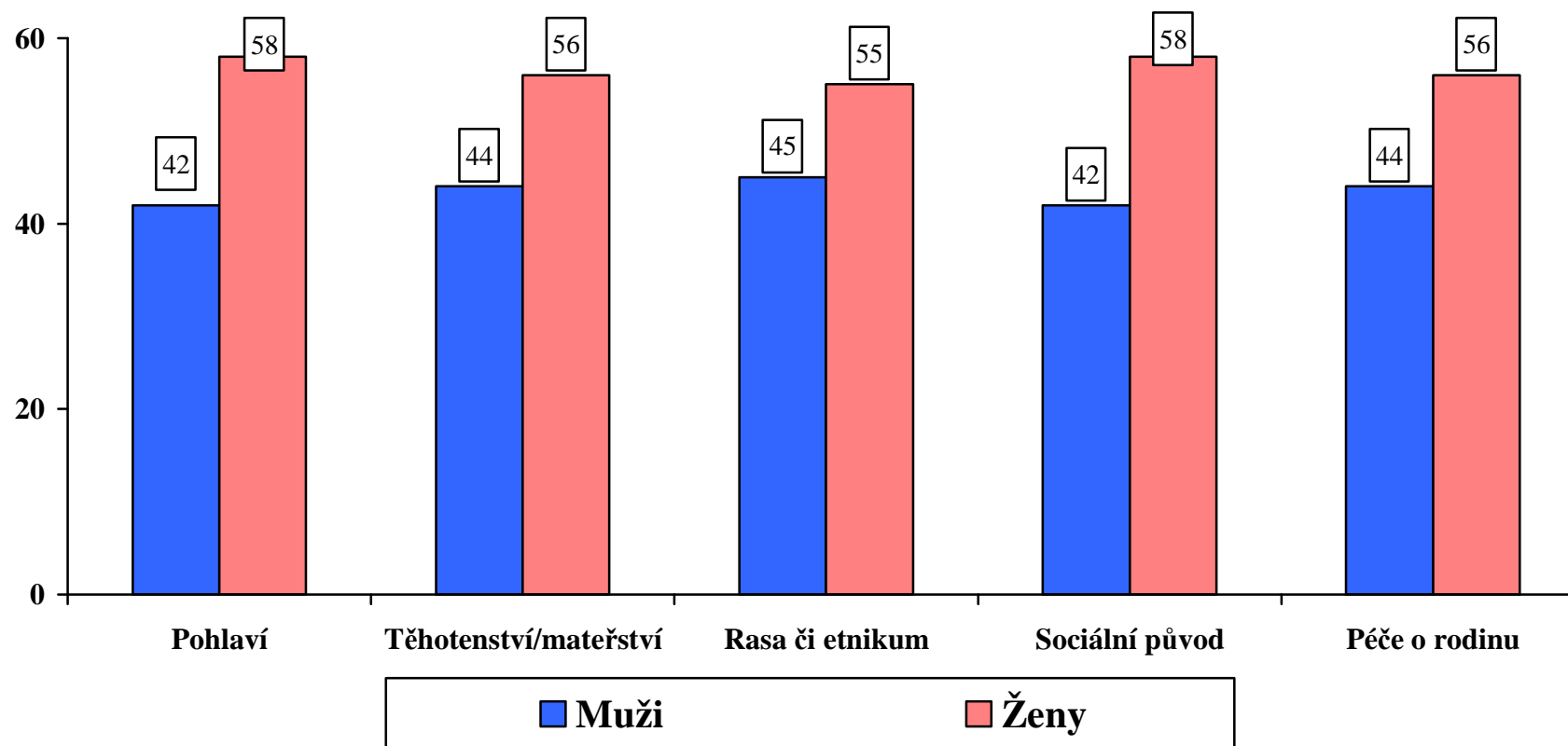
Vývoj názorů na důvody diskriminace na trhu práce (%)

Podíly součtu odpovědí "velmi často" a "poměrně často" na otázku "Jak často jsou podle Vašeho názoru u nás lidé diskriminováni na trhu práce z následujících důvodů?"

Rozdíly v názorech na důvody diskriminace mezi muži a ženami v roce 2008 (%)

Podíl součtu odpovědí „velmi často a poměrně často“ na otázku „*Jak často jsou u nás lidé diskriminováni na trhu práce z důvodu ...*“ ve skupině mužů a žen. Dopočet do sta procent v každém jednotlivém sloupci tvoří respondenti, kteří s daným výrokem nesouhlasili.

Pramen: STEM, Trendy 4/2008, 1341 respondentů starších 18 let